

Barış, Güven ve Huzur

İçeriği Yazan: [Erbil DENİZ](#) [1] Zaman: Paz, 11/01/2009 - 07:00

Yazar: Erbil DENİZ

Bir ülkede olması en çok istenen kavramlardır, bu büyük üç kavram. Toplumu oluşturan bireyler arasında barışın oluşmasıyla, gruplar arasında güven; güvenin oluşmasıyla da hiç kuşkusuz ülkede huzur egemen olur. Basit bir mantıkla bu şekilde açıklanabilir. Oluşan huzur ülkeye ne kazandırır peki?

Devleti yöneten kurumlar arasında paralellik, düşünce birliği ve bunlara bağlı olarak da daha hızlı büyüyen ve gelişen bir ülke. Yani; barış, güven ve huzurun sağlanması en çok yöneticilerin işlerini kolaylaştırır. Ama bir de işin diğer tarafı var. Toplumda oluşması istenen bu 3 kavramı tetikleyen bir yapının olması da gerekir. Bu yapı da muhakkak ki yine devletin kendisidir. Devlet kurumları arasındaki uyum, halka; halk arasındaki huzursuzluk, tekrar devlete yansıyan bir döngü içinde oluşur. Ne yazık ki; devlet yönetiminde, halka karşı sorumluluğun arkasında kalması gereken fikirler, halktan daha önemli olmuştur bizde.

Bu ütöpik gibi görünen durumu yaşayabilen ülkeler ya da sistemler az da olsa var; fakat Türkiye bunlar içinde değil. Henüz tepe noktalarda bulunan kurumlar arasında bile, anlaşmayı bırakın, saygı bile olmayan bir ülkenin, huzurlu bir topluma sahip olmasını beklemek pek akılcı olmazdı zaten. Bu saygısızlığı veya çatışmayı kurumlara bağlamak, onlar arasındaki uyumsuzluk olarak görmek de doğru değil. Kurumları temsil eden insanların, kendi çıkar ve tatminlik duyguları içinde yaptığı konuşmaları ve davranışları, kurumlarına mal etme çabalarını ayrı tutmak gerekir. Hele bir de bu mal etme çabalarını; kendi başına yaptığı kararlar aldığı anlaşılacak kişileri daha ayrı bir noktaya koyarak, üzerinde daha fazla düşünmek gerekir.

Şimdiye kadar alışık olduğumuz durumlardan birine tekrar tanık olma fırsatımız oldu. Ancak bu defa oluşturduğu yankı ve oluşturduğumuz tepki, diğerlerinden farklıydı. Oysa her zaman yaşanan bir haldi bu. Demek ki bu hali diğerlerinden farklı kılan bir şeyler vardı. Neydi peki?

Anayasa Mahkemesi Başkanı Haşim KILIÇ'ın yapmış olduğu açıklamalardan sonra, karşı ve karşılıklı açıklamalar birbirini izledi. Herkes, konuşmanın bir ucundan tutup kendine çekistirmekte bir hayli başarılıydı; fakat çoğunluğun hemfikir olduğu bir nokta vardı: "Haşim KILIÇ siyasi davranmıştır." En yüksek hukuki kurumun başında olan insan, siyasi iktidardan yana olma duygularını bastıramamış ve hiç gerek yokken bunu dile getirmiştir. Mevzuu kısaca hatırlatmak gerekirse; kapanan belediyelerden bazılarının itirazı sonucu, Danıştay'ın ve Yüksek Seçim Kurulu'nun, itiraz eden belediyelerin yerel seçimlere girebilecekleri açıklamasıydı; çünkü itiraz sonucunun belirlenmesi, seçimlerden sonraya kalabilir ve itirazı haklı görülen belediyelerin tüzel kişilikleri tekrar verilebilirdi. Bu durumda da seçime girememiş belediyeler yumağı ortaya çıkabilirdi. Bu olay üzerinden başladı tartışmalar. 'İtiraz süreleri geçti mi, geçmedi mi? Anayasa Mahkemesinin kararı uygulanmıyor mu?...' gibi birçok konu tartışıldı. Kim haklı, kim haksız fotoğrafına değil de, ne doğru değil ona bakalım...

En baştaki yanlışlık, Haşim KILIÇ'ın siyasi davranmasıydı. Öyle bir konuşmaya, hiç ama hiç gerek yoktu. Eğer ki duygularına hâkim olamayıp, konuşma yapma gereği duymuş ise, bu konuşmayı da farklı yerlere çekilemeyecek şekilde yalın bir dille yapmalıydı. Daha sonra toparlama gereği duymayacak biçimde... Olaya siyasi bakmak isteyenler için, "Haşim KILIÇ yanlış anlaşıldı." savunması yapılabilir. Hatta bu savunma belki doğru bile olabilir; fakat cümleler temelden hatalı. Doğru kabul edilebilecek tutarlı bir durumu yok maalesef. Siz Anayasa Mahkemesi adına açıklama yaptığınızı söyleyeceksiniz; karşınızda Anayasa Mahkemesi üyelerinden sekizinin tekzipini bulacaksınız. Ve bu olaylar en yüksek yargı makamında olacak.

Arkanızda siyasi iktidarın gücü olsa bile, bir yerde tikanıp kalıyorsunuz. Her ne kadar silinmek istense de Türkiye hala Cumhuriyet ile kazanılmış devrimlere sahip. Bu yüzden, bazı insanların beklemedikleri tepkiler gelebiliyor. Bu karşılıklı açıklamalardan daha vahim olan bir şey vardı; hükümetin bu işi de kendi bölgesine yontması. Sekiz üyenin karşı bildirisi sonunda tartışılmaya

başlanan Haşim KILIÇ'a destek olmak isteyen hükümet elemanları, kanal kanal koşup dertlerini anlatmaya çalıştılar. Aklımda kalan en çarpıcı açıklamalardan biri şöyleydi: "Avrupa'da hiçbir ülkede bizim Anayasa Mahkemesi'ninkine benzer bir yapı yok. Hepsinde Anayasa Mahkemesi üyelerinin, ya tamamını ya da bir kısmını Meclis atıyor. Bizde de öyle olmalı." mealinde bir açıklamaydı. Ne kadar hoş bir açıklama, değil mi? Başbakan, Cumhurbaşkanı ve YÖK Başkanı siyasi olarak aynı kanattalar zaten. Bir de bunlara Anayasa Mahkemesi Başkanı eklenirse ne olur sizce? Yasama ve yürütmeyi elinde bulunduran otoritenin, eline üçüncü ve son erk olan yargıyı da teslim ederseniz, her şey düzelir mi? Yoksa...

Benim kabullenemediğim noktalardan bir diğeri de; Anayasa Mahkemesi üyelerinin unvanları; hukuk kurumunun hukukçular dışındaki kişilerden oluşması. Daha da kabullenemediğim nokta ise; Anayasa Mahkemesi Başkanı'nın hukukçu olmaması. Peki, hükümet elemanlarının savunduğu, örnek aldıkları Avrupa'da böyle bir uygulama var mı? Bilen yok, merak eden de yok. İşimize geldiği gibi anlamaya devam ediyoruz.

Varlığını meşruluğuna borçlu olan kurumların, kendi elleriyle meşruluklarını siyasi güçlere vermeleri; çıkarlarının ve/veya duygularının sonucudur. Bu hislerle yapılan davranışlar, kurumlara olan güveni zedelemekte, olması muhtemel topluluklar arası sükûneti daha da uzaklaştırmakta ve huzursuzluk kaçınılmaz olmaktadır. Kendi kişilikleri ne olursa olsun, bir şekilde önemli noktalara gelmiş olan insanların bu sorumluluk içinde hareket etmeleri gerekmektedir. "Gereklilikler" in anlamsızlaştırılmaya çalışıldığı ülkemizde, ne zaman düzen sağlanır bilinmez, ama neyin nasıl olması gerektiğini anlamak istemeyen sabit düşüncelere bunları kabullendirmek hiç de kolay değil maalesef. Zira bu düşüncelerin sahip oldukları tek fikir, ihtiyari bir otorite yakınlığı. Güç karşısında dayanıksız olan karakterlerin eline güç verildiği zaman, o gücü nasıl ve nereye kullandıklarını tarih boyunca gördük.

Eğer ki sürekli bir yerleri örnek alma çabasıdaysak, örnek aldığımız yerlerdeki yöneticilerin böyle durumlarda ne yaptığını bilerek davranalım. Bu yaşadıklarımızın, hiç değilse azalması için birilerinin ilk adımı atması gerekiyor. Haşim KILIÇ istifa eder mi, bilmiyorum; ama tek temennim yeni Haşim KILIÇ'lar olmasın, devletin farklı kademelerindeki insanlar iktidara yakınlık zorunluluğu hissetmesin.

Bu temenniler kolay kolay olacak şeyler değil, farkındayım. Kişilerin yanlışlıkları kadar sistemde varolan hatalar da bunları yaşamamıza neden oluyor. Ancak unutulmaması gereken şey; sistemdeki yanlışları düzeltecek olanlar da, gücü elinde bulunduranlar değil, hakların ve yapılması gerekenlerin farkında olan yetişmiş insanlardır.

[\[2\]letisim@politikadergisi.com](mailto:[2]letisim@politikadergisi.com)

[Bu yazı, Politika Dergisi Sayı 11'de yer almıştır. Tüm fazladan özellikleri ile özgün sayıyı indirmenizi öneririz. Sayı 11'i indirmek için [buraya tıklayınız.](#) [3]]

Yorumlar

- [E-Dergi Yazıları](#) [4]

Kaynak URL (19/04/2024 - 20:06 tarihinde yazdırıldı):

<https://politikadergisi.com/makale/baris-guven-ve-huzur>

Bağlantılar:

[1] <https://politikadergisi.com/pd-uye/erbil-deniz>

[2] <mailto:erbil.deniz@politikadergisi.com>

[3] <http://www.politikadergisi.com/sites/default/files/PD11.zip>

[4] <https://politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/e-dergi-yazilari>